



AKILLI İÇERİK OLMADAN;

AKILLI TAHTA,

TEKNOLOJİK BİR TAHTA

OLMAKTAN

ÖTEYE GEÇEMEZ..!



ELFi YAYINCILIK
Elmas Fikirler



YAYIN KURULU

Hazırlayanlar

Kemal AYDOĞDU, Yusuf Sönmez ARTAN

YAYIMA HAZIRLAYANLAR KURULU

Kurumsal Yayınlar Yönetmeni

Saime YILDIRIM

Kurumsal Yayınlar Birimi - Dizgi ve Grafik

Mustafa Burak SANK & Ezgi GÜLER & Meltem TEMEL

Sumru ALMACAK & Gamze KAYA & Pınar KORKMAZ

Yasin ÇELEBİ & Reyhan KARAHASANOĞLU & Nihan CAN

Baskı - Cilt

.....
.....
.....
.....

İstanbul – 2015

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Elfi Yayıncılık'a aittir. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

8.SINIF

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

AKILLI DERS DEFTERİ

ADI _____

SOYADI _____

SINIFI _____

NO _____

Defterlerimizi Tanıyalım



Neler Öğreneceğim?

Ünite kazanımlarının öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde belirtildiği bölümdür.



Örnek

Derste verilen konu ile ilgili sorunun çözümünün verildiği bölümdür.



Çöz Öğren

Derste işlenen konuların öğrenilip pekiştirilmesi için öğrencilerin çözeceği açık uçlu veya çoktan seçmeli sorulardır.



Dikkat

Derste işlenen konu ile ilgili dikkat edilmesi gereken uyarılar, istisnalar, notlar, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.



Bunları Biliyor Musun?

Derste işlenen konu ile ilişkili gerçek hayattan merak uyandıracak ilginç bilgilerin yer aldığı hareketli kutudur.



Biraz Ara Verelim

Derste işlenen konular ile ilgili oyun, bulmaca, zeka soruları, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.



Haydi Sen Yap

Derste işlenen konular ile ilgili öğrencilerin bireysel, arkadaşlarıyla veya ailesiyle birlikte gerçekleştirebileceği ders dışı müze önerisi, roman tavsiyesi, atölye çalışması, bilimsel çalışmalar, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.



Ödevim

Derste işlenen konu ile ilgili öğrencilere verilen ödevlerin yazıldığı hareketli kutudur.

Defterlerimizi Tanıyalım



Etkinlik Sayfam

Ders esnasında öğrencilerin bireysel veya grupta çalışacağı konu ile ilgili üst düzey düşünme becerileri kazandıran çalışma sayfasıdır.



Ünite Özetim

Ünitelerin sonunda yer alan ünite konularını özetleyen kavram ağlarıdır.



Ne Kadar Öğrendim?

İlgili ünitedeki tüm işlenen konuları içeren, öğrencilerin ne kadar öğrendiklerini test eden, açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan bölümdür.



Rehberlik Köşem

Ünite sonlarında rehberlik çalışmalarının yer aldığı bölümdür.



Öz Değerlendirme Formum

Ünite sonlarında öğrencilerin ünite kazanımları ile ilgili kendilerini duyuşsal olarak değerlendirebilecekleri formdur.



Notlarım

Ünitelerin sonlarında ve sayfa altlarında not almak için bırakılmış alanlardır.



Gelişim Raporum

Öğrencilerin yıl içinde girdikleri sınavların ve hazırladıkları projelerin notlarını yazdıkları bölümdür.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE : KAZA VE KADER

Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır	10
Kader ve Evrendeki Yasalar	14
İnsan İradesi ve Kader	26
Etkinlik Sayfam	30
Etkinlik Sayfam	34
Etkinlik Sayfam	40
Allah'a Güvenmek(Tevekkül)	46
Etkinlik Sayfam	48
Ayete'l-Kürsi Ve Anlamı	49
Etkinlik Sayfam	52
Ünite Özetim	53
Ne Kadar Öğrendim	55
Öz Değerlendirme Formu	61
Rehberlik Köşem	62

2. ÜNİTE : ZEKAT, HAC VE KURBAN İBADETİ

İnsanın Yardımlaşma ve Paylaşma İhtiyacı	66
Etkinlik Sayfam	68
İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önem	69
Etkinlik Sayfam	70
Paylaşma ve Yardımlaşma İbadeti Olarak Zekat	71
Etkinlik Sayfam	75
Toplumsal Dayanışma İbadeti Olarak Sadaka	76
Etkinlik Sayfam	78
Yardımlaşma Kurumlarımız	79
Etkinlik Sayfam	85
Hac Nedir ve Niçin Yapılır?	86
Hac ve Umre İle İlgili Kavramlar	90
Haccın İnsan Davranışları Üzerindeki Etkisi	98
Etkinlik Sayfam	99
Kurban Nedir ve Niçin Kesilir?	100
Etkinlik Sayfam	106
Ünite Özetim	107
Ne Kadar Öğrendim	109
Öz Değerlendirme Formu	113
Rehberlik Köşem	114

İÇİNDEKİLER

3. ÜNİTE : HZ. MUHAMMED'İN(S.A.V.) HAYATINDAN ÖRNEK DAVRANIŞLAR

HZ.MUHAMMED (S.A.V.) İNSANLARA DEĞER VERİRDİ	118
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) GÜVENİLİR BİR İNSANDIR	119
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) BİLGİYE ÖNEM VERİRDİ	122
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) DANIŞARAK İŞ YAPARDI	125
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) MERHAMETLİ, HOŞGÖRÜLÜ VE AFFEDİCİYDİ	126
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) ÇALIŞMAYI SEVER VE ZAMANI İYİ DEĞERLENDİRİRDİ	129
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) SABIRLI VE CESARETLİYDİ	131
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) HAKKI GÖZETİRDİ	133
HZ.MUHAMMED (S.A.V.) DOĞAYI VE HAYVANLARI SEVERDİ	136
Etkinlik Sayfam	137
Ünite Özetim	138
Ne Kadar Öğrendim	140
Öz Değerlendirme Formu	145
Rehberlik Köşem	146

4. ÜNİTE : KUR'AN'DA AKIL VE BİLGİ

AKLIN DİNİ SORUMLULUKTAKİ YERİ VE ÖNEMİ	150
KUR'AN AKLIMIZI KULLANMAMIZI İSTER	152
KUR'AN DOĞRU BİLGİYE ÖNEM VERİR	154
KUR'AN DA BİLGİ EDİNME YOLLARI	155
Etkinlik Sayfam	157
BİLGİ TAASSUBU ÖNLER	158
Etkinlik Sayfam	160
SEVGİ VE MERHAMET ÖRNEĞİ: HZ. YUSUF (A.S.)	161
Etkinlik Sayfam	162
Ünite Özetim	163
Ne Kadar Öğrendim	165
Öz Değerlendirme Formu	169
Rehberlik Köşem	170

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE : İSLAM DİNİNE GÖRE KÖTÜ ALIŞKANLIKLAR

Alkollü İçki İçmek ve Uyuşturucu Kullanmak	174
Etkinlik Sayfam	178
Kumar Oynamak	179
Etkinlik Sayfam	182
Kötü Alışkanlıklar Nasıl Başlıyor?	183
Kötü Alışkanlık ve Davranışlardan Nasıl Korunalım?	183
Etkinlik Sayfam	185
Başkalarına Zarar Vermek: Kul Hakkı	186
Etkinlik Sayfam	189
Ünite Özetim	190
Ne Kadar Öğrendim	192
Öz Değerlendirme Formu	197
Rehberlik Köşem	198

6. ÜNİTE : DİNLER VE EVRENSEL ÖĞÜTLERİ

Din Niçin Evrensel Bir Gerçekliktir?	202
Günümüzde Yaşayan Dinleri Tanıyalım	203
Etkinlik Sayfam	214
Etkinlik Sayfam	219
Etkinlik Sayfam	225
Etkinlik Sayfam	230
Dinlerin ve İslam'ın Evrensel Öğütleri	231
Başkalarının İnançlarına Hoşgörülü Olmak	238
Etkinlik Sayfam	240
Ünite Özetim	241
Ne Kadar Öğrendim	242
Öz Değerlendirme Formu	247
Rehberlik Köşem	248
Ürün Dosyası Kullanma Yönergem	250
Kavram Sözlüğüm	251
Kaynakçam	254
Haftalık Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Programı	255
Gelişim Raporum	256

Ünite 1

KAZA VE KADER



Neler Öğreneceğim?

1. Kaza ve kader nedir?
2. Evrendeki mükemmel düzen nasıl meydana gelmiştir?
3. Evrendeki düzende etkili olan yasalar nelerdir?
4. İnsanın akıl ve irade sahibi olması ile özgür ve sorumlu bir varlık olması arasında nasıl bir ilişki vardır?
5. Emek ve rızık nedir?
6. Ecel, ömür ve kıyamet ne demektir?
7. Allah'a güvenmek (tevekkül) pasif bir bekleyiş midir?
8. Kaza ve kader ile ilgili toplumda yaygın olan yanlış anlayışların sebepleri nelerdir?
9. Ayete'l-Kürsi duasının önemi nedir?

■ Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır



Evren:

Allah Herşeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır



Bunları Biliyor Musun?

Güneş, dünyaya bulunduğu konumdan biraz daha yakın olsaydı hepimiz sıcaktan kavrulacaktık, biraz uzak olsaydı hepimiz donacaktık.



Örnek

Gece gündüzün oluşması, mevsimlerin oluşması.



Notlarım



Çöz Öğren

Yüce Allah, evrendeki her şeyi neye göre yaratmıştır?

- A) Belli bir ölçüye göre yaratmıştır.
- B) Tesadüfen olmuştur.
- C) Amaçsız olarak yaratılmıştır.
- D) Gelişi güzel yaratılmıştır.



Çöz Öğren

Aşağıda evrendeki düzen ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yüce Allah, evrende bulunan her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.
- B) Evrendeki varlıklar uyum içinde hareket ederler.
- C) İnsanın yaratılışında bir ölçü vardır.
- D) Evrendeki düzen tesadüfen olmuştur.



Çöz Öğren

Yaşadığımız evrende yer çekimi olmasaydı neler olurdu? Açıklayınız.



Ödevim



Notlarım



Çöz Öğren

Evrendeki mükemmel düzen ile ilgili 5 tane örnek yazınız.

Blank writing area for the student to provide 5 examples of the perfect order in the universe.



Bunları Biliyor Musun?

Ay'ın, Dünya'ya olan uzaklığı yaklaşık olarak 384,000 km'dir. Ay, Dünya'ya bulunduğu konumdan daha yakın olsaydı canlılar zarar görecekti.



Çöz Öğren

“Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler.”

(Yasin suresi 40. Ayet)

Yukarıda verilen ayeti evrendeki düzen açısından değerlendiriniz.

Blank writing area for the student to evaluate the verse regarding the order in the universe.



Notlarım

Blank writing area for the student to take notes.



Etkinlik Sayfam

Yaşadığımız evrende bir düzen olmasaydı neler olurdu, örnekler vererek açıklayınız.



Kader ve Evrendeki Yasalar



Kaderin Sözlük Anlamı:

Dini bir terim olarak "Kader":



Örnek

İnsanın nerde ne zaman dünyaya geleceğinin belirlenmiş olması. İnsanların saç rengi, ırkı, ten rengi.



Çöz Öğren

Yüce Allah'ın her şeyi belli bir ölçü,düzen ve uyum içerisinde planlamasına ne denir?

A) Emek

B) Kader

C) Kaza

D) Külli İrade



Notlarım



Çöz Öğren

Aşağıdakilerden hangisi kader kelimesinin anlamlarından birisi değildir?

A) Ölçü

B) Miktar

C) Düzen

D) Tesadüf



Çöz Öğren

Yanlış kader anlayışının sebeplerini yazınız.



Çöz Öğren

“Biz, her şeyi bir ölçüye göre yarattık” (Kamer Suresi, 49.ayet) ayetinde ölçü ile ifade edilmek istenen kavramı açıklayınız.



Notlarım

Kazanın Sözlük Anlamı:

Dini bir terim olarak "Kaza":



Dikkat

Kader mahkumu, kaderimse çekerim, kader utansın, kader oyunu gibi ifadeler kader ile ilgili yanlış ifadelerdir ve kullanılmaması gerekir.



Çöz Öğren

Yüce Allah'ın kader de takdir ettiği olayların yeri ve zamanı geldiğinde gerçekleşmesine ne denir?

A) Kaza

B) Kader

C) Tevekkül

D) Emek



Çöz Öğren

Kazanın tanımını yaparak örnekler yazınız.



Notlarım



Çöz Öğren

Kader de belirlenen olayların yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesine denir.



Dikkat

Kader ve kaza kavramları birbirine karıştırılmamalıdır. Kader de olay planlanır, düzenlenir, programlanır fakat henüz gerçekleşmemiştir ama kaza da olay gerçekleşir.



Çöz Öğren

Aşağıdaki kutulara kaderle ilgili yanlış ifadeleri yazınız.

Nasibim böyleymiş.
.....
.....

Allah'ın Kader ve Kaza da Etkili Olan Sıfatları

İlim:



Notlarım

Tekvin:

Kudret:

İrade:



Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloya evrenin yasalarını yazınız.

Evrenin Yasaları

--	--	--



Notlarım



Evrensel Yasalar (Sünnetullah):



Çöz Öğren

Allah'ın evrenin düzeni için koyduğu değişmeyen evrensel yasalarına ne denir?

- A) Yaratma B) Kaza C) Cüzi İrade D) Sünnetullah



Fiziksel Yasalar:



Notlarım



Örnek

Suyun kaldırma kuvveti, yer çekimi



Çöz Öğren

“Güneş kendisi için belirlenen yerde döner.” (Yasin suresi 38.ayet)
Yukarıdaki ayet evrendeki hangi yasa ile ilgilidir?

- A) Fiziksel yasalar
- B) Toplumsal yasalar
- C) Biyolojik yasalar
- D) Kimyasal yasalar



Çöz Öğren

Evrende fiziksel yasalar olmasaydı ne gibi sıkıntılarla karşılaşırız yazınız.



Ödevim



Notlarım



Çöz Öğren

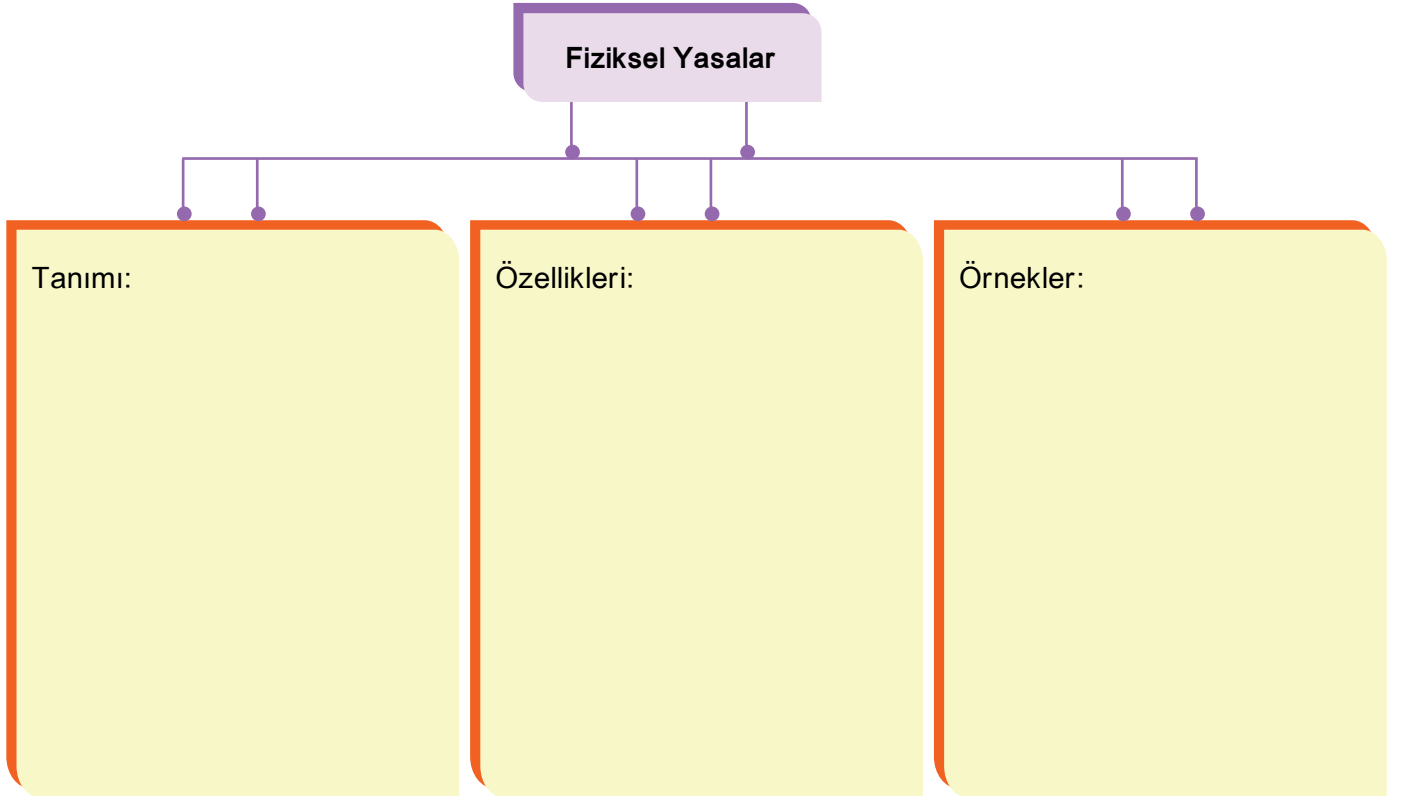
“Allah, yeryüzünü sizin için bir döşek, gökyüzünü bir tavan yaptı. Gökten su indirerek onunla size rızık olan ürünler çıkardı....” (Bakara suresi, 22.ayet)

Yukarıda verilen ayeti evrendeki yasalar açısından değerlendiriniz.



Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloya fiziksel yasanın tanımını ve özelliklerini yazarak örnekler veriniz.



Notlarım



Biyolojik Yasalar:



Örnek

Balıkların suda yüzmesi, ördeğin ayağının perdeli olması



Çöz Öğren

Canlıların beslenmesi, üremesi, çoğalması ve korunması ile ilgili Allah'ın koymuş olduğu yasa aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fiziksel yasa

B) Toplumsal yasa

C) Biyolojik yasa

D) Ekonomik yasa



Çöz Öğren

Evrendeki biyolojik yasalar olmasaydı neler olurdu? Açıklayınız.



Notlarım



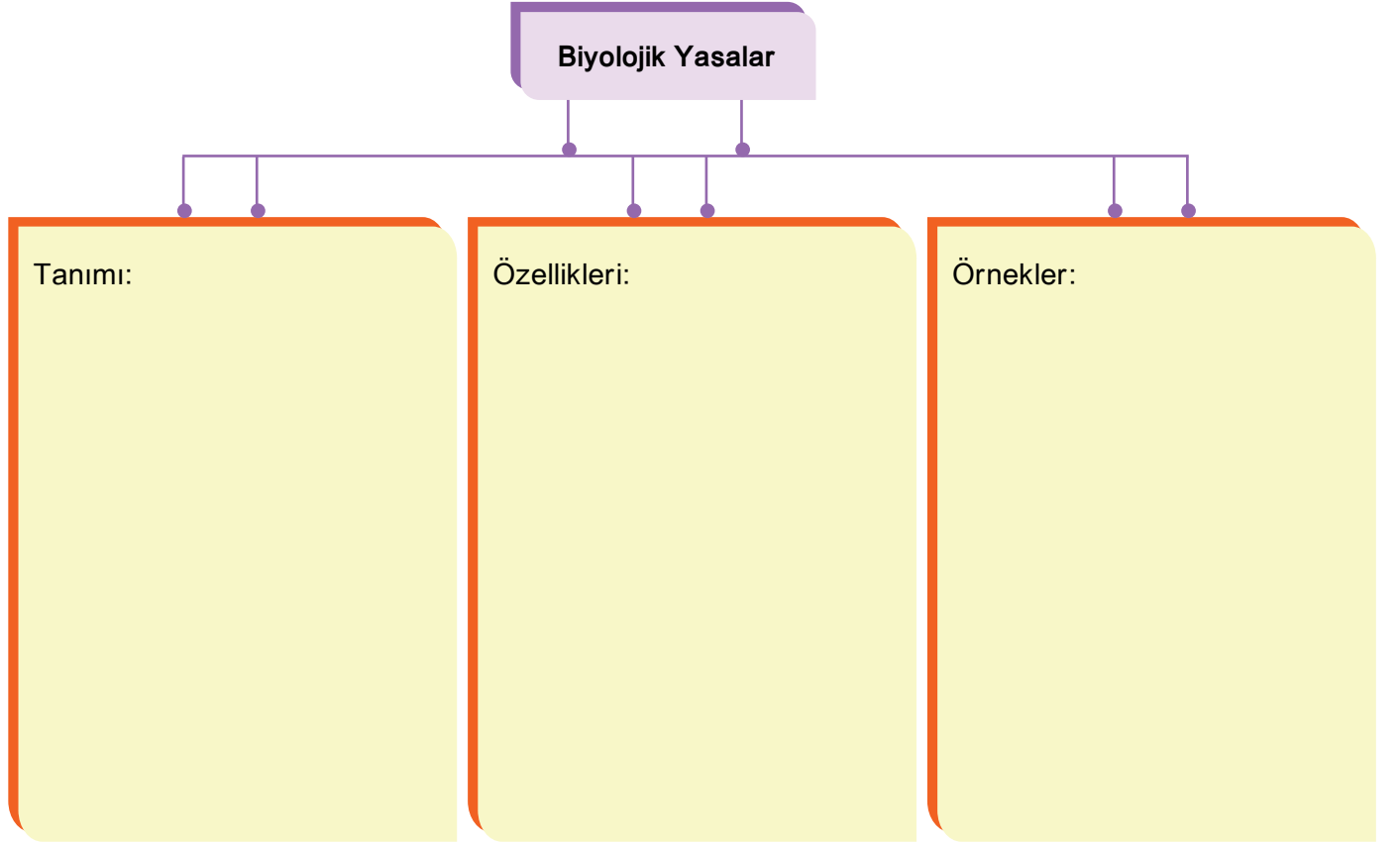
Çöz Öğren

Biyolojik yasalarla ilgili Kur'an-ı Kerim'den ayet örnekleri veriniz.



Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloya biyolojik yasanın tanımını ve özelliklerini yazarak örnekler veriniz.



Notlarım



Toplumsal Yasalar (Sünnetullah):



Dikkat

Allah'ın evrende koymuş olduğu değişmeyen evrensel yasalara "Sünnetullah" denir. Toplumsal Yasalar Kur'an-ı Kerim'de Sünnetullah ifadesi ile geçtiği için bu yasaya da Sünnetullah denir.



Örnek

Eğitime önem veren toplumlar daha çok gelişir.



Çöz Öğren

Allah'ın toplumsal olaylar arasında var olan sebep-sonuç ilişkilerini gösteren yasalarına ne denir?

- A) Psikolojik yasa B) Biyolojik yasa C) Toplumsal yasa D) Fiziksel yasa



Notlarım



Çöz Öğren

“Biz her şeyi bir kadere göre yarattık. Sakın dengeyi bozmayın.” (Kamer Suresi, 49. ayet)
Yukarıdaki ayeti toplumsal yasalar açısından değerlendiriniz.



Çöz Öğren

Toplumsal olaylar arasında var olan sebep sonuç ilişkileriyle ilgili yasalara denir.



Ödevim

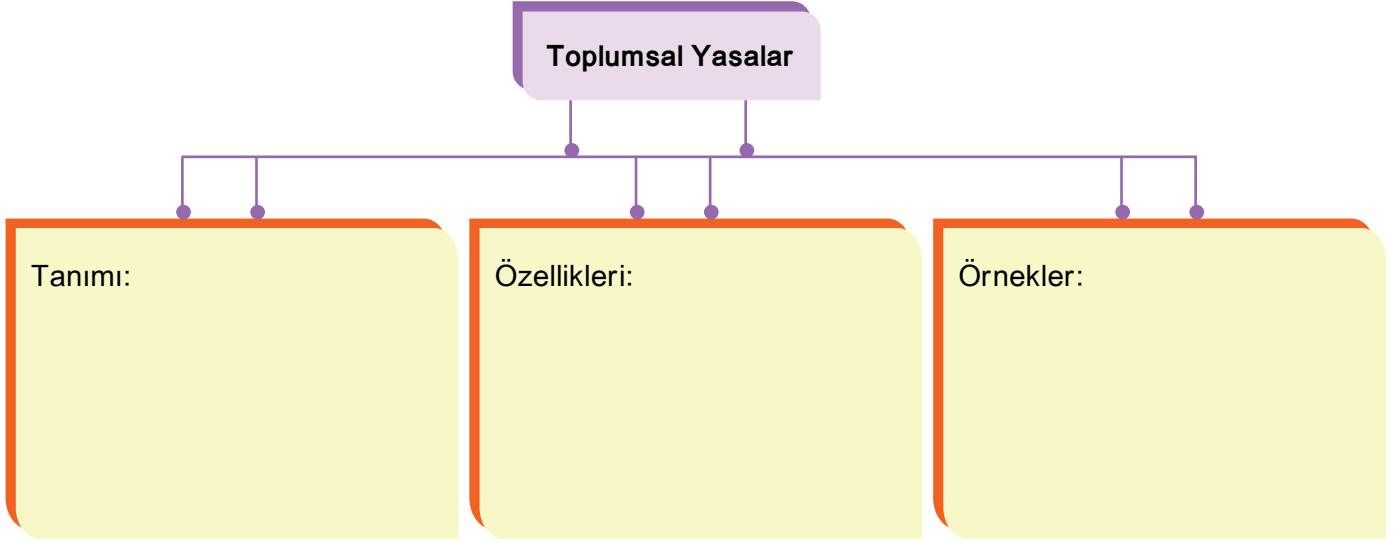


Notlarım



Çöz Öğren

Aşağıdaki tabloya toplumsal yasanın tanımı ve özelliklerini yazarak örnekler veriniz.



■ İnsan İradesi ve Kader



Akıl:

Handwritten notes area for the 'Akıl' section, consisting of several horizontal lines.



Notlarım

Handwritten notes area for the 'Notlarım' section, consisting of several horizontal lines.



İrade:



Çöz Öğren

İnsanın iki seçenekten (iyi - kötü) birini seçmesine ve seçtiği şeyi gerçekleştirme gücüne ne denir?

- A) Külli irade B) Kader C) Kaza D) İrade



Çöz Öğren

“Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun, ister nankör.” (İnsan Suresi, 3. ayet) ayetini insan iradesi açısından değerlendiriniz.



Notlarım



Çöz Öğren

Dini sorumlulukta akıl neden önemlidir? Açıklayınız.

Empty text area for writing the answer to the question.



Külli İrade:

Empty text area for writing the definition of Külli İrade.



Örnek

İrk, cinsiyet.



Çöz Öğren

Allah'a ait olan ve insanın müdahale edemediği mutlak ve sınırsız iradeye ne denir?

A) Cüz'i irade

B) Külli irade

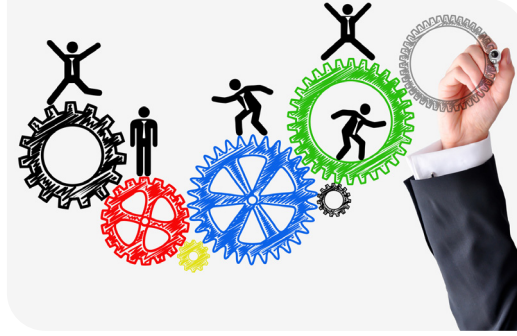
C) Kader

D) Kaza



Notlarım

Empty text area for writing notes.



Cüz'i İrade:



Örnek

İbadet etmek, ders çalışmak, namaz kılmak



Çöz Öğren

İnsana ait olan ve insanın yaptıklarından sorumlu tutulacağı irade aşağıdakilerden hangisidir?

A) Cüz'i irade

B) Külli irade

C) İrade

D) Kaza



Ödevim



Notlarım

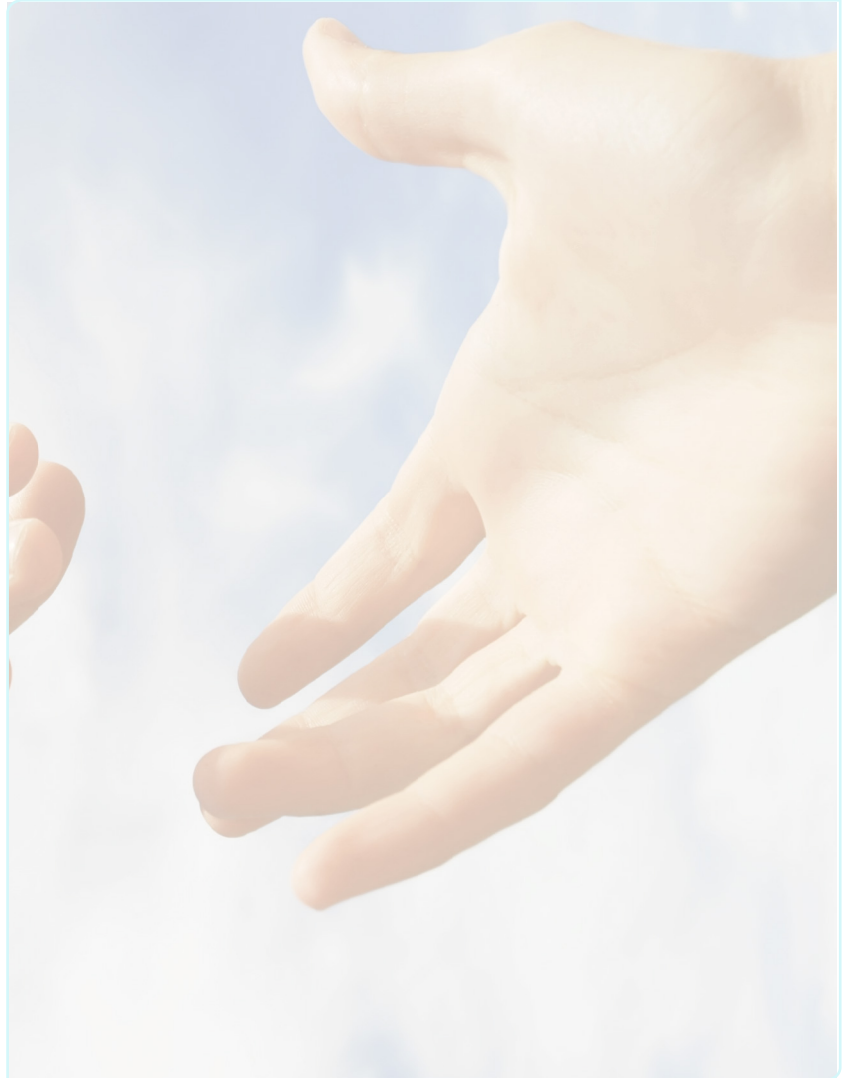


Aşağıdaki tabloda verilen davranışların hangi iradeye ait olduğunu belirtiniz.

kalbin atması	yardımsever olma	meslek seçimi	ibadet etmek	ders çalışmak	nefes alıp vermek
bir şey yemek veya içmek	anne ve babanın kim olacağı	cinsiyet	ölüm	doğum tarihi	

Cüz'i İrade

Külli İrade



İnsanın Özgürlüğü ve Sorumluluğu



Özgürlük:



Örnek

İnsanın kendi isteğiyle yaptığı her davranış özgürlüktür. (Uyumak veya uyumamak, çalışmak veya çalışmamak)

Sorumluluk:



Örnek

Suç işleyen birinin cezalandırılması. Ders çalışmayan bir öğrencinin sınavının kötü geçmesi.



Notlarım



Hâyr:



Örnek

Zor durumda olan bir insana yardım etmek.



Dikkat

İnsanın özgürlüğü sınırsız değildir. Özgürlüğümüz dinimizin emir ve yasakları çerçevesindedir.



Çöz Öğren

İslam dininde iyi, güzel ve sonuç bakımından insanlara yararlı olan iş ve davranışlara ne ad verilir?

A) Şe'r

B) Hâyr

C) Kader

D) Cüz'i irade



Notlarım



Şe'r:



Örnek

Hırsızlık yapmak, yalan söylemek.



Çöz Öğren

Dinimizde kötü, çirkin ve zararlı olan davranışlara ne ad verilir?

A) Hayır

B) Tevekkül

C) Kader

D) Şe'r



Ödevim



Notlarım



Aşağıdaki örnek olayları insan iradesini dikkate alarak yorumlayınız.

Araba kullanırken aşırı hız nedeniyle kaza yapan ve birinin ölümüne sebep olan kişinin durumunu değerlendiriniz.

Bir kişiyi öldürüp hapse giren ve kendisi için “ ben kader mahkumuyum” diyen bir kişinin durumunu irade ve sorumluluk açısından değerlendiriniz.

Salgın hastalık bulunan bir yere giren ve “ kaderimde hastalık varsa olacak olan olur” diye düşünen bir kişinin davranışlarını irade açısından değerlendiriniz.



İnsanın Çabası: Emek ve Rızık



Dikkat

Dinimizde çalışmak ve helal yoldan kazanmak da ibadet sayılmaktadır.

Emek:



Örnek

Başarılı olmak isteyen bir öğrencinin derslerine çalışması.



Çöz Öğren

İnsanın bir işi başarmak için elinden gelen her türlü çaba ve gayreti göstermesi aşağıdaki kavramların hangisi ile açıklanır?

A) Rızık

B) Emek

C) Kader

D) Tevekkül



Notlarım



Çöz Öğren

“Yeryüzüne dağılın ve Allah’ın lütfunu isteyin.” (Cuma Suresi,10.ayet), “Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur.” (Necm Suresi,39.ayet)
Yukarıdaki ayetleri emek ve rızık açısından değerlendiriniz.



Çöz Öğren

Emek ve rızık arasında nasıl bir ilişki vardır, açıklayınız?



Rızık:



Notlarım

Doğru Rızık Anlayışı Nasıl Olmalıdır?



Örnek

Allah'ın bize verdiği tüm nimetler rızka örnektir.



Çöz Öğren

“Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ yüklenip satması daha hayırlıdır”.



Çöz Öğren

Allah'ın canlıların yaşamlarını sürdürebilmeleri için verdiği maddi ve manevi herşeye ne denir?

A) Emek

B) Tevekkül

C) Rızık

D) Kaza

Rezzak:



Çöz Öğren

“Kimse kendi daha hayırlı bir yememiştir”.



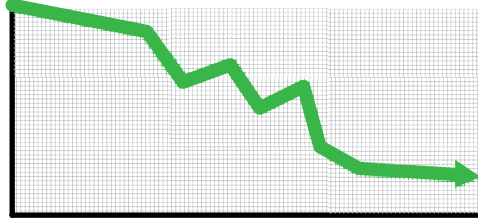
Notlarım

Peygamberler ve Meslekleri

- Hz. Adem (a.s) :
- Hz. Musa (a.s) :
- Hz. İdris (a.s) :
- Hz. Davud (a.s) :
- Hz. Muhammed (s.a.v.) :



Başarı:



Başarısızlık:



Notlarım



Çöz Öğren

Aşağıda emek ve rızıkla ilgili verilen ifadelerin doğru olanlarına (D), yanlış olanlarına (Y) yazınız.

	Doğru	Yanlış
İslam dini çalışmadan başarılı olunamayacağını açıklamıştır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İslam dini sadece ahiret için çalışmamızı ister.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İnsan için ancak kendi çalışmasının karşılığı vardır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Yüce Allah her canlının rızıkını yaratmıştır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İnsanın rızıkını elde etmesi için çalışmasına gerek yoktur.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İslam dini kumar, faizcilik gibi emek harcanmadan kazanılan paraları haram kılmıştır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Varlığı sonsuz olan sadece Yüce Allah'tır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Ödevim



Notlarım



“Başınız hareket ettiği ve sallandığı müddetçe rızıktan ümit kesmeyin. Zira insan, derisiz kızıl bir et parçası halinde doğar da, Allah onun rızkını verir.”

“Dünyalık hususunda daima senden düşük olana bak, senden ilerde olana bakma.”

Yukarıdaki hadisleri emek ve rızık açısından değerlendiriniz.





Çöz Öğren

Aşağıdaki peygamberleri ve mesleklerini eşleştirelim.

Hz. Adem (a.s)

Hz. İdris (a.s)

Hz. Musa (a.s)

Hz. Davut (a.s)

Hz. Muhammed (s.a.v.)

Çobanlık

Demircilik

Ticaret

Terzilik

Çiftçilik

Dünya Hayatının Sonu: Ecel ve Ömür

Ecelin Sözlük Anlamı:



Notlarım

Dini bir terim olarak "Ecel":



Çöz Öğren

İnsan hayatının sona erdiği an, bittiği zaman aşağıdaki kavramlardan hangisi ile adlandırılır?

A) Ömür

B) Ecel

C) Kader

D) Kaza



Çöz Öğren

Peygamberimiz bir hadisinde "Dünya, ahiretin tarlasıdır." buyurmuştur.

Peygamberimiz bu hadisinde neyin önemine dikkat çekmiştir? Açıklayınız.



Çöz Öğren

Ecel kelimesi Kur'an-ı Kerim'de olarak adlandırılır.



Notlarım



Çöz Öğren

“Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri ancak hak ile ve belirli bir süre için yarattık.” (Ahkaf Suresi,3.ayet).
“Her canlı ölümü tadacaktır.” (En’am Suresi, 2. ayet)

Yukarıda verilen ayetleri ecel ve ömür kavramları açısından değerlendiriniz.

Ömür:



Ödevim



Notlarım



Çöz Öğren

İnsanın doğumundan ölümüne kadar olan, sınırlı yaşam süresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ecel B) Ömür C) Kader D) Kaza



Çöz Öğren

Ecel ve Ömür ile ilgili verilen ifadelerin doğru olanlarına (D), yanlış olanlarına (Y) yazınız.

	Doğru	Yanlış
Her canlının yaşam süresi birbirinden farklıdır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Allah'ın izni olmadan hiçbir canlı ölmez.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İnsan yaptıklarının karşılığını sadece bu dünyada görür.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Canlıların ortalama yaşam süresi ömür olarak ifade edilir.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Her nefis ölümü tadacaktır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
İnsanlar kıyametin ne zaman kopacağını bilir.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Varlığı sonsuz olan sadece Yüce Allah'tır.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>



Notlarım



Etkinlik Sayfam

“Eğer siz, lezzetleri yok eden ölümlü ansaydınız, bu kadar çok konuşmazdınız. O lezzetleri yıkıyı çokça anın!”

“Ölümün zikrini çokça yapın! Çünkü ölümlü anmak günahı siler. Dünyayı gözünüzde küçülterek kıymetsiz kılar. Ayırt edici olarak ölümlü kafidir. Vaiz olarak ölümlü yeter.”,

Yukarıdaki hadisleri ecel ve ömür açısından değerlendiriniz.



Allah'a Güvenmek (Tevekkül)



Tevekkülün Sözlük Anlamı:

Dini bir terim olarak "Tevekkül":



Örnek

Ortak sınavlara hazırlanan bir öğrencinin sınavı kazanmak için elinden gelen tüm çalışmayı ve gayreti gösterdikten sonra sonucunu Allah'a bırakması.



Notlarım



Çöz Öğren

İnsanın bir iş için elinden gelen tüm gayreti ve çabayı gösterdikten sonra sonucunu Allah'a bırakması, Allah'a dayanıp güvenmesi hangi kavram ile açıklanır?

A) Emek

B) Rızık

C) Tevekkül

D) Kader



Çöz Öğren

Peygamberimiz devesini başıboş bırakıp, tevekkül ettiğini söyleyen bir kişiyi şu sözleriyle uarmıştır. "Önce deveni bağla sonra Allah'a tevekkül et." (Tirmizi) Peygamberimizin bu cevabını doğru tevekkül anlayışı açısından değerlendiriniz.



Çöz Öğren

Allah'a güvenmenin (Tevekkül etmenin) sağladığı yararları yazınız.

Kadere İman:



Notlarım



Doğru tevekkül anlayışı nasıl olmalıdır?

Yanlış tevekkül anlayışının sonuçları nelerdir?

Tevekkül etmek bize neler kazandırır?



Ayet'el Kürsi ve Anlamı



Ayet-el Kürsi Okunuşu

Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm. Lâ te'huzühû sinetün ve lâ nevm. Lehû mâ fis-semâvâti vemâ fil ârd. Menzellezî yeşfeu indehû illâ biiznihi. Ya'lemü mâ beyne eydihim vemâ halfehüm velâ yühîtüne bişey'in min ilmihi illâ bimâ şâe vesia kürsiyyühüssemâvâti vel ârd. Velâ yeûdühü hıfzuhumâ ve hüvel aliyyül azîm.

Ayetel Kürsi Anlamı (Meali)

Allah ki, O'ndan başka ilah yoktur. O Hayydır, Kayyûmdur.

Kendisine ne uyku gelir ne de uyuklama.

Göklerde ve yerdekilerin hepsi O'nundur.

O'nun izni olmadan katında kim şefaata edebilir?

O, kullarının yaptıklarını ve yapacaklarını bilir. (Hiçbir şey O'na gizli kalmaz.)

O'nun bildirdiklerinin dışında insanlar,

O'nun ilminden hiçbir şeyi tam olarak bilemezler.

O'nun kürsüsü gökleri ve yeri içine alır, onları koruyup gözetmek kendisine zor gelmez.

O, yücedir, büyüktür.

Ayet'el Kürsi'nin Genel Özellikleri ve Önemi



Notlarım

Kürsî:

Hayy:

Kayyum:



Bunları Biliyor Musun?

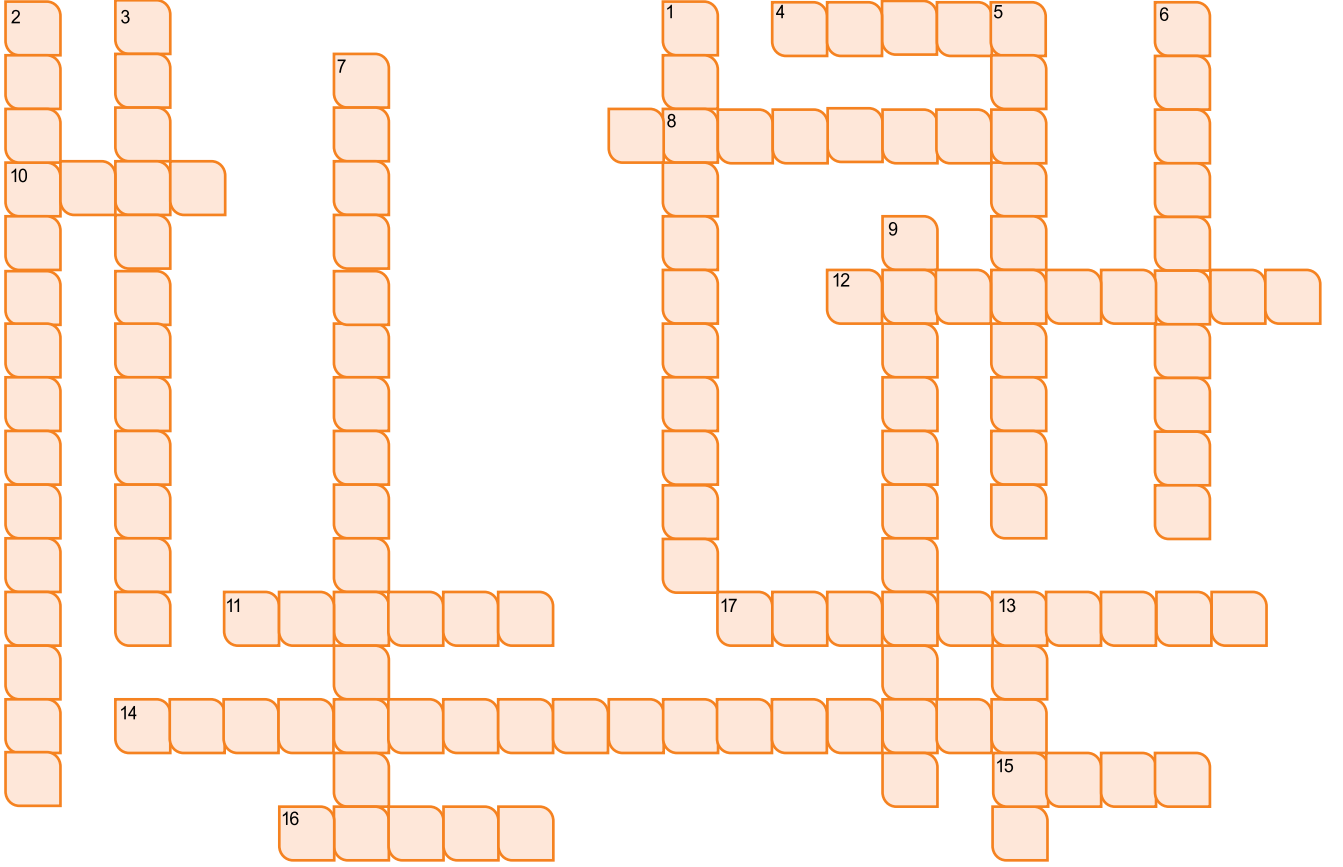
Bakara, inek demektir. Sure bu adını, 67-71. ayetlerde bahsedilen “bakara” kelimesinden alır. Bakara, Hicretten sonra Medine döneminde ilk nazil olan suredir. Ancak surenin 281. ayeti Veda Haccında Mekke’de inmiştir. 286 ayetten oluşan sure, Kur’an’ın en uzun suresidir. Ayetü’l-Kürsi ve Amenerrasulü gibi bazı bölümlerinden dolayı bu surenin önemi ve fazileti hakkında birçok hadis nakledilmiştir. Bu hadislerin bazılarında Peygamberimiz, Bakara suresini öğrenmenin bereket, terk etmenin ise pişmanlık ve ziyan olduğunu bildirmiş ve “Evlerinizi kabirlere çevirmeyiniz (Kur’an okuyunuz). Şüphesiz, içinde Bakara suresi okunan evden şeytan kaçır” buyurmuştur. Kur’an’ın en uzun suresi olan Bakara, bir bakıma Kur’an’ın ayrıntılı özeti durumundadır.



Notlarım



Biraz Ara Verelim



Dikey

1. Bakara suresinin 255. ayeti
2. Allah'ın evrende koymuş olduğu yasalar
3. Kaderle ilgili yanlış ifadelerden birisi
5. Allah'ın sahip olduğu sınırsız irade
6. Yazgı, Kader
7. Maddenin yapısı hareketi ile ilgili yasalar
9. Allah'ın evrene koymuş olduğu değişmez yasalar
13. Allah'ın ezelden ebede kadar olacak olan şeyleri önceden bilip takdir etmesi

Yatay

4. Allah'ın bütün canlılara verdiği nimet
8. İnsanın bir iş için elinden gelen her şeyi yaptıktan sonra sonucunu Allah'a bırakması
10. İnsanın başarılı olmak için çalışıp çabalaması
11. Nasip
12. İnsana ait olan sınırlı irade
14. Canlıların üremesi, beslenmesi, barınması ve korunması ile ilgili yasalar
15. Ölüm anı, yaşamın sona erdiği zaman
16. İnsanın seçme hürriyeti, seçim yapması
17. İnsanın etkisinin olmadığı kader alanı

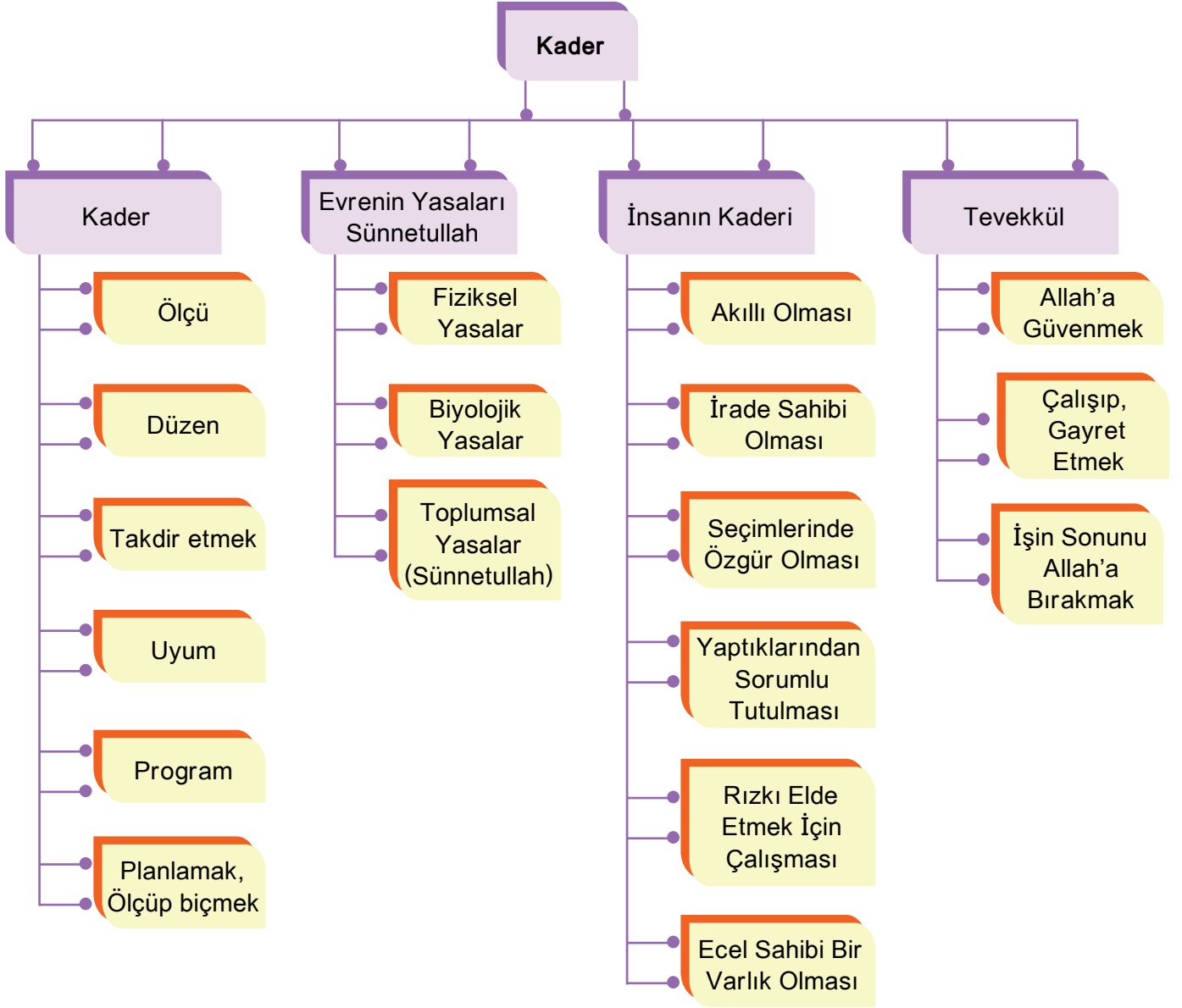


Aşağıda verilen ayet ve hadislerin hangi kavram ve konularla ilgili olduklarını yanlarına yazınız.

	“Güneş de yörüngesinde akıp gitmektedir. Bu üstün ve bilen Allah’ın kanunudur “ (Yasin suresi, 38. ayet)
	“O (Allah) insanı alaktan (embriyodan) yarattı.” (Alak suresi,2. ayet)
	“Her toplumun belirlenmiş bir eceli vardır. Ecelleri geldiğinde onu ne bir an erteleyebilirler ve ne de bir an öne alabilirler.” (A’raf suresi, 34. ayet)
	“Bilmez misin ki Allah, geceyi gündüze ve gündüzü geceye katmaktadır. Güneşi ve ayı da buyruğu altına almıştır. Bunların her biri belli bir vâdeye kadar hareketine devam eder. Ve Allah, yaptıklarınızdan tamamen haberdardır” (Lokman Suresi, 2. ayet)
	“Biz, her şeyi bir ölçüye(bir düzene, plana) göre yarattık” (Kamer Suresi,49. ayet)
	“Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır...” (Bakara suresi, 256.ayet) “Şüphesiz biz ona(insana) doğru yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör.”(İnsan suresi, 3. ayet)
	Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemilerde, Allah’ın gökten indirip de ölü haldeki toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve yer ile gök arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde düşünen bir toplum için (Allah’ın varlığını ve birliğini ispatlayan) birçok deliller vardır. (Bakara Suresi, 164. ayet)
	“...Bir toplum kendilerindeki özellikleri değiştirmeye kadar Allah, onlarda bulunanı değiştirmez...” (Ra’d suresi, 11. ayet)
	O, gökten su indirendir. İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik. O bitkiden de kendisinde üstüste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşillik; hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar; üzüm bağları; bir kısmı birbirine benzeyen, bir kısmı da benzemeyen zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik. Meyve verirken ve olgunlaştığı zaman her birinin meyvesine bakın! Kuşkusuz bütün bunlarda inanan bir toplum için ibretler vardır. (En’am suresi, 99. ayet)
	“Allah, kimseye gücünün üstünde bir şey teklif etmez. Herkesin kazandığı iyilik kendi yararına, kötülük de kendi zararınadır...” (Bakara suresi, 286.ayet) “ ... Hiçbir kimse başkasının günah yükünü taşımaz...” (Zümer suresi, 7. ayet)
	“Kimse kendi kazancından daha hayırlı bir rızık asla yememiştir.” (Buhari,Büyü,15) “ Sizden herhangi birinizin sırtına bir bağ odun yüklenip satması, dilenmesinden hayırlıdır...” (Buhari, Zekat,50,53) Hz.Muhammed (S.A.V.)



Ünite Özetim



■ Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

Allah kâinatta bulunan her şeyi belli bir plan ve ölçü içerisinde yaratmıştır ve insandan evreni incelemesini, ondaki uyum ve denge üzerinde düşünmesini istemiştir.

Kader: Allah'ın her şeyi belli bir ölçü, düzen ve uyum içerisinde yaratmasına ve yaratılmış olan her şeyi programlamasına kader denir.

Kaza: Kaderde yer alan olayların zamanı gelince ortaya çıkmasına da kaza adı verilir.

■ Kader ve Evrendeki Yasalar

Allah evrendeki düzen ve işleyişi bir takım yasalara bağlamıştır

- 1. Fiziksel Yasalar:** Madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı ve maddeler arası ilişkilerle ilgili olan yasalardır. Örnek:Ayın, güneşin ve dünyanın hareketleri, yer çekimi.
- 2. Biyolojik Yasalar:** Canlıların yapısı, beslenmesi, barınması, korunması, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır. Örnek: Balıkların suda solunum yapabilmesi için solungaçlara sahip olması.
- 3. Toplumsal Yasalar:** Toplumsal olaylar arasında var olan sebep sonuç ilişkisini ifade eden yasalardır. Bu yasalar Kur'an-ı Kerim'de sünnetullah kavramıyla ifade edilmiştir. Örnek: Adaletin olmadığı toplumlarda huzur ve güven ortamının olmaması.

■ İnsan İradesi ve Kader

İnsan akıl ve irade sahibi bir varlıktır. İnsanı diğer varlıklardan ayıran temel özelliği akıl ve irade sahibi olmasıdır.

Cüz'i İrade: İnsana ait olan sonlu ve sınırlı iradedir. İnsan Cüz'i İradesiyle yaptığı tüm davranışlardan sorumludur.

Külli İrade : Allah'a ait sonsuz ve sınırsız iradedir. İnsan bu irade alanına müdahale edemez.

■ İnsanın Çabası: Emek ve Rızık

Emek: İnsanın bir amaca ulaşmak, bir yarar elde etmek için zihinsel ve bedensel olarak çaba sarf etmesi, gayret göstermesine denir.

Rızık: Yüce Allah'ın canlılara yiyip içmek ve yararlanmak için verdiği her şey, tüm nimetler demektir. İnsan başarılı olmak istiyorsa çalışması gerekmektedir.

Hız. Adem(A.S.): Çiftçilik,

Hız. Musa(A.S.): Çobanlık,

Hız. İdris(A.S.): Terzilik,

Hız. Davut(A.S.): Demircilik,

Hız. Muhammed (S.A.V.): Ticaret yapmıştır.

■ Dünya Hayatının Sonu: Ecel ve Ömür

Ecel: Ömrün bittiği, hayatın sona erdiği zamana denir.

Ömür: İnsanın doğumundan ölümüne kadar geçen yaşam süresine ömür denir.

Kıyamet: Dünya hayatının bütünüyle son bulmasına kıyamet denir." Gökleri, yeri ve ikisi arasında bulunanları biz, şüphesiz yerli yerince ve belli bir süre için yarattık.(Ahkaf suresi 3. Ayet) Bu ayet dünya hayatının sonlu olduğunu belirten bir ayettir.

■ Allah'a güvenmek

Tevekkül sözcük anlamıyla, güvenmek, dayanmak ve işi başkasına havale etmek anlamına gelir. Dini terim olarak ise, insanın gerçekleştirmek istediği herhangi bir iş için gereken her şeyi yaptıktan sonra Allah'a güvenip sonucunu ondan beklemesidir. Örnek:Ortak sınavlara hazırlanan bir öğrencinin sınav için gerekli tüm çalışmaları yapıp sonrasında Allah'a bırakması, O'na güvenip dayanması.

■ Ayet'el Kürsi ve Anlamı

Bakara suresinin 255. Ayetidir. Bu ayet, Allah'ın yüce sıfatlarını ve eşsiz kudretini anlatır. İçinde "Kürsi" kelimesi geçtiği için bu ayete "Ayet'el Kürsi" denilmiştir. Kürsi: Allah'ın sonsuz gücü, kudreti ve hükümlerliliği anlamlarına gelir.



Ne Kadar Öğrendim?

1. Evrendeki düzeni örnekler vererek açıklayınız.

2. Kaderin tanımını yaparak örnekler veriniz.

3. Yanlış kader inancının sebeplerini ve sonuçlarını yazınız.

4. Kazanın tanımını yaparak örnekler veriniz.

5. Fiziksel yasayı tanımlayarak, örnekler veriniz.

6. Biyolojik yasayı tanımlayarak örnekler veriniz.

7. Toplumsal yasayı tanımlayarak örnekler veriniz.

8. Sünnetullah ne demektir? Açıklayınız.

9. İradenin tanımını yaparak Cüz'i ve Külli İradeye örnek veriniz.

10. Hâyır ve Şe'r kavramlarını açıklayarak örnekler veriniz.

11. Özgürlük ve sorumluluk kavramlarını tanımlayıp aralarındaki ilişkiyi açıklayınız.

12. Emek ve rızık kavramlarını tanımlayıp aralarındaki ilişkiyi açıklayınız.

13. Ecel ve ömür kavramlarını tanımlayınız.

14. Tevekkül kavramını tanımlayarak,doğru tevekkül anlayışını yazınız.

15. Ayet'el Kürsi'nin önemini ve özelliklerini yazınız.

16. Ayet'el Kürsi duasındaki "Kürsi" ifadesini açıklayınız.

17. Evrende mükemmel bir vardır.
18. Allah herşeyi bir yaratmıştır.
19. Allah'ın ezelden ebede olacak olan herşeyi önceden bilip takdir etmesine denir.
20. Kaderde yazılı olan şeylerin yeri ve zamanı gelince gerçekleşmesine denir.
21. Allah'ın evrende koymuş olduğu değişmeyen yasalara denir.
22. Maddenin yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkiler ile ilgili yasalara denir.
23. Canlıların üremesi, çoğalması, beslenmesi ve barınması ile ilgili yasalara denir.
24. Toplumsal yasalara Kur'an-ı Kerim de denir.
25. İnsana ait sınırlı iradeye denir.
26. Allah'ın mutlak ve sınırsız olan iradesine denir.

27. İnsanın seçim yapabilme gücüne, seçme hürriyetine denir.
28. Dini sorumluluğun ön şartı olmaktadır.
29. Allah'ın razı olduğu iyi güzel davranışlara denir.
30. Allah'ın hoşnut olmadığı, istenmeyen kötü davranışlara denir.
31. İnsanın özgürlüğü değildir.
32. Ölüm anına, yaşamın sona erdiği ana denir.
33. İnsanın doğumu ile ölümü arasında geçen süreye denir.
34. İnsanın bir iş için gerekli çalışmayı yapmasına, gayret göstermesine, çaba harcamasına denir.
35. Yüce Allah'ın canlıların yararlanması için verdiği herşeye denir.
36. Bir iş için gerekli tüm çalışmalarını yapıp sonucunu Allah'a bırakmaya denir.

37. Evrendeki düzen ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Evrende mükemmel bir düzen vardır.
- B) Allah evrendeki her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.
- C) Evrendeki her şey tesadüf eseridir.
- D) Evrendeki varlıklar birbiri ile uyum içindedir.

38. I. "Allah katında her şey bir ölçüye göredir." (Ra'd suresi, 8.ayet)

II. "Her şeyi yaratan ve bir ölçüye göre düzenleyen Allah'tır." (Furkan suresi, 2.ayet)

Yukarıdaki ayetlerde aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yarattığı
- B) Herşeyin yaratıcısının Allah olduğu
- C) Evrendeki düzenin Allah'ın eseri olduğu
- D) İnsanın evreninin düzenini bozabileceği

39. Allah'ın ezeli ilmi ile her şeyi belli bir düzen ve uyum içerisinde planlamasına plana uygun olarak olayların gerçekleşmesine, yaratılmasına ise denir?

- A) Kader ve kaza
- B) Cüzi irade ve külli irade
- C) Emek ve rızık
- D) Ecel ve ömür

40. "Gökleri yedi kat yaratan O'dur. Rahman'ın yaratmasında bir düzensizlik göremezsin. Gözünü çevir de bir bak bozukluk görüyor musun?" (Mülk suresi, 3.ayet)

Yukarıdaki ayette vurgulanan konu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrendeki düzende bozukluk olduğu
- B) Evrende mükemmel bir düzen olduğu
- C) Evrendeki düzenin gelişigüzel olduğu
- D) Göklerin yedi kat olduğu

41. Allah evrendeki düzeni çeşitli ayetlerde belirtmiştir.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi evrendeki düzen ile ilgili değildir?

- A) "O, yeryüzünde olanların hepsini sizin için yaratan sonra göğe yönelip onu yedi gök halinde düzenleyendir" (Bakara suresi,29. ayet)
- B) "Geceyi ve gündüzü, güneşi ve ayı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede hareket ederler." (Enbiya suresi,33.ayet)
- C) "Gökten bir ölçüye göre suyu indiren O'dur." (Zuhruf suresi,11.ayet)
- D) "Onların kusurlarını hoşgör ve onlara güzellikle davran." (Hicr suresi,85.ayet)

42. Yüce Allah'ın kader ve kazada etkili olan sıfatları vardır. Aşağıdakilerden hangisi kader de en etkili olan sıfattır?

- A) Yaratma sıfatı
- B) Kudret sıfatı
- C) İrade sıfatı
- D) İlim sıfatı

43. İnsanlar arasında çeşitli nedenlerden dolayı yanlış kader anlayışı oluşmaktadır. Aşağıdakilerden hangisi bu sebeplerden birisi değildir?

- A) Cahillik
- B) Taassup (bağnazlık)
- C) Bilgisizlik
- D) Eğitim

44. Yüce Allah'ın kader ve kazada etkili olan sıfatları vardır.

Aşağıdakilerden hangisi kaza da etkili olan sıfatlardır?

- A) Tekvin, Kudret
- B) Yaratma, ilim
- C) İlim, kudret
- D) Tekvin, ilim

45. İnsan kainattaki en üstün varlık olarak kabul edilmiş ve yaptıklarından sorumlu tutulmuştur. **İnsanın sorumlu olmasını sağlayan özellikler aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Akıl ve irade sahibi olması
- B) Özgür olması
- C) Konuşan bir varlık olması
- D) Güzel bir surette yaratılmış olması

46. "Kim iyi bir iş yaparsa kendi lehinedir. Kim de kötü bir iş yaparsa kendi aleyhinedir. Rabbin kullara zulmedici değildir." (**Fussilet suresi,15. ayet**)

Yukarıdaki ayet aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Kader
- B) Hayır
- C) İrade
- D) Şer

47. Allah evrendeki düzenin devamı için birtakım yasalar koymuştur. Bu yasalardan birisi de fiziksel yasalardır. **Aşağıdakilerden hangisi fiziksel yasalara örnek değildir?**

- A) Mevsimlerin oluşması
- B) Suyun buharlaşması
- C) Yer çekimi
- D) Ayın kış uykusuna yatması

48. **Yüce Allah'ın evrende koymuş olduğu değişmeyen evrensel yasalar Kur'an-ı Kerim de aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılır?**

- A) Külli irade
- B) Sünnetullah
- C) Kaza
- D) Tevekkül

49. Yüce Allah evrendeki canlıların yaşaması, beslenmesi, barınması, korunması ve güvenliği içinde birtakım yasalar koymuştur. **Aşağıdakilerden hangisi bu yasalara örnektir?**

- A) Psikolojik yasalar
- B) Biyolojik yasalar
- C) Fiziksel yasalar
- D) Toplumsal yasalar

50. Allah her insanın çalışmasını ve rızkını kazanmasını istemektedir. Peygamberler dahi kendi rızıklarını kendileri kazanmıştır. **Aşağıdaki peygamber ve meslek eşleştirmesinden hangisi yanlıştır?**

- A) Hz.Muhammed(s.a.v.) – Ticaret
- B) Hz.Musa(a.s.) – Çobanlık
- C) Hz.İdris(a.s.) – Demircilik
- D) Hz.Adem(a.s.) – Çiftçilik

51. "Muhakkak ki Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder, hayasızlığı, fenalık ve azgınlığı yasaklar. O, düşünüp tuttasınız diye size öğüt veriyor." (**Nahl suresi,90. ayet**)

Yukarıda verilen ayet evrendeki yasalardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Biyolojik yasalar
- B) Toplumsal yasalar
- C) Ekonomik yasalar
- D) Fiziksel yasalar

52. "Gerçekten insan için kendi çalışmasının karşılığında başka bir şey yoktur." (**Necm Suresi,39.ayet**)

Yukarıda verilen ayet aşağıdaki kavramlardan hangisi ile yakından ilgilidir?

- A) Tevekkül
- B) Sorumluluk
- C) Rızık
- D) Emek

53. I. "Yeryüzünde bulunan her canlı sonludur. Sadece kerem sahibi Yüce Rabb'inin varlığı süreklidir." (Rahman suresi,26.27.ayet)
II. "Allah'ın izni olmadan hiçbir kişi ölmez. (Ölüm) Belirli bir süreye göre yazılmıştır." (Ali İmran suresi,145.ayet)

Yukarıdaki ayetler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilgilidir?

- A) Ecel ve ömür
- B) Emek – rızık
- C) Özgürlük – sorumluluk
- D) Başarı – başarısızlık



Öz Değerlendirme Formum

Adı ve Soyadı:

No:

Tarih:.....

Sevgili öğrenciler bu form, “Kaza ve Kader” konularında öğrendiklerimizle ilgili kendinizi değerlendirme için hazırlanmıştır. Aşağıdaki her bir cümleyi okuyunuz, çalışmalarınızı en iyi yansıtan “Evet, Emin Değilim, Hayır” ifadelerinin altına (X) işareti koyunuz. Her sütunun altına bu işaretlerinizin sayısını yazınız. Cümleleri “Emin Değilim, Hayır” ifadeleriyle cevaplandırdıysanız öğretmeninizden yardım alınız.

Kaza ve Kader	Evet	Emin Değilim	Hayır
Kaza ve kader kavramlarını bilirim.			
Allah'ın her şeyi bir ölçüye göre yarattığını örneklerle açıklarım.			
Evrendeki fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasaları bilirim.			
İnsanın akıl ve irade sahibi olması ile özgür ve sorumlu bir varlık olması arasındaki ilişkiyi açıklarım.			
Emek ve rızık kavramlarını açıklarım.			
Her canlı varlığın bir sonunun olduğunu bilirim.			
Allah'a güvenmenin (tevekkül) pasif bir bekleyiş olmadığını örneklerle açıklarım.			
Toplumda kaderle ilgili yaygın olan yanlış anlayışların sebeplerini açıklarım.			
Ayete'l-Kürsi'yi ezbere okur ve anlamını bilirim.			

Bu konuda kendimi pekiştirmek için planım:

Öğretmenin yorumu:



DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİNE NASIL ÇALIŞILIR?

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde çok fazla soyut bilgi, kavram ve ilke olduğu için ezber yapılırsa çabuk unutulur. Konular çalışılırken bilinmeyen kelimelerin çıkarılması, akılda kalanların not edilmesi, maddeler şeklinde notlar tutulması daha uygun olur. Konu işlendikten ya da çalışıldıktan sonra mutlaka sorularla ve test çözümü ile pekiştirilmelidir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Başarılı Olmak İçin;



- Bütün ünitelere ait kavramları formüle ederek öğrenebilirsiniz.
- Şema hazırlayabilir ve olabildiğince fazla soru çözebilirsiniz.
- Kavram haritası çıkarabilir, yanına kısaca notlar alabilirsiniz.
- Konu tekrarları mutlaka yapılmalıdır.





Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white lines, intended for writing notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.



Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.



Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white lines, intended for writing notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

ÜRÜN DOSYASI KULLANMA YÖNERGENİ

SÜRE	YAPILACAK İŞLER	ÖĞRENCİNİN YAPACAĞI İŞLER	ÖĞRETMENİN YAPACAĞI İŞLER	VELİNİN YAPACAĞI İŞLER
.....	Ürün Dosyasını Tanıma	Velisi ve öğretmeniyle ürün dosyasının amaçlarını ve en iyi ürünleri seçmek için ölçütler belirler. Bu ölçütleri yazılı olarak dosyaya koyar.	Ürün dosyasını ve çalışma takvimini tanıtır. Öğrenciye hedefli erini belirleme- de yardımcı olur. En iyi ürünleri seçmek için kullanılabilecek ölçüt önerileri getirir. Öğrencilere ürün dosyasını değerlendirme ölçütlerini duyurur.	Ürün dosyasıyla ilgili bilgi edinir. Öğrencilerin çalışma hedeflerini belirleme- sinde katkıda bulunur.
.....	Döneme Ait ürünlerin Biriktirilmesi	Hafta hafta ürünleri seçer. Seçilen ürünler üzerinde eleme ve geliştirme çalışmaları yapar.	Ürün biriktirme sürecini izler. Öğrencinin ürün eleme, geliştirme çalışma- larını koordine eder. Ürünlerin belirlenen ölçütlere uygun olarak seçilmesine yardımcı olur.	Öğrencilerin ürün eleme, geliştirme aşama- larından haberdar olur. Öğrencilerin süreçteki ihtiyaçlarını karşılar. Ürünlerle ilgili öğrenciye görüş bildirir.
.....	Ürün Dosyasına Konacak Ürünlerin Seçilmesi	Dönem boyunca seçilen ürünler içinden son elemeyi yaparak iki, üç ürün belirler. Bu ürünler için seçme gerekçelerini yazar. Seçilen ürünler için ürün kontrol listesini doldurur.	Dönem ürünleri için öğrencinin gelişim sü- recini yansıttak en iyi ürünleri seçmesin- de yönlendirici rol oynar.	Öğrencilerin ürünler üzerinde yapacağı son elemeye yardım eder.
.....	Ürün Dosyasının Tamamlanması	Ürün dosyasının kapağını ve içindekiler kısmını hazırlar. Matematik dersiyile ilgili kendisini yansıttacağı bir öz geçmiş yazar. Çalışma sürecini yansıtan bir özet yazar.	Dosya tamamlama sürecinde öğrencinin yapacağı işleri hatırlatır ve bunlarla ilgili gerekli açıklamaları yapar. Yapılması gere- kenler hakkında örnek bir dosya tanıtır.	Öğrencilerin yapacağı işler için uygun ortam hazırlayarak öğrenciye ihtiyaç duy- duğu desteği sağlar.
.....	Ürün Dosyasının Sunumu	Sunum yönergesi doğrultusunda dosyasını sunuma hazırlar. Öğretmen ve velinin katılımıyla sunumu yapar.	Ürün Dosyası Sunum Yönergesi'ni hazırlar ve öğrencilere hatırlatır. Sunum için uygun yeri ve zamanı belirler. Sunuma velinin de katılımını sağlamak için mektup yazar. Öğrencinin dosyasını sunuma hazırlama- sına yardım eder. Velinin sunuma katılma- ması durumunda yazılı görüşünü almak için dosyayı veliye bir üst yazıyla gönderir.	Sunuma katılır. Ürün dosyasıyla ilgili görüşlerini sözlü ve yazılı olarak belirler. Geri bildirim formunu doldurur.
.....	Değerlendirme ve Geri Bildirimlerin Yapılması	Öğretmeni ile aldığı geri bildirimlerle ilgili görüşme yapar. Ürün dosyasının derecesine öğretmenleriyle birlikte karar verir.	Ürün dosyasını bir değerlendirme ölçeğiyle değerlendirir. Çalışmalarla ilgili güçlü ve zayıf yanlarını belirten bir mektupla geri bildirimi bulunur. Bu mektup ürün dosya- sına eklenir. Her öğrenciyle gelişme sür- ecinin tartışıldığı ve gelecek için hedefleri erin saptandığı yüz yüze görüşmeler yapar. Bu görüşmelerde ürün dosyasının derecesine öğrenciyle birlikte karar verir.	Çocuğun en çok hangi ürünü beğendiğini, çocuğun kendini hangi alanlarda geliştirmesi gerektiğini ve ona nasıl yardımcı olabileceğini belirten bir mektup yazar.

■ Kavram Sözlüğü

A

Amel: Yapılan iş, davranış.

Âlem: Allah dışında yaratılmış olan her şey.

Adalet: Hak ve hukuka uygunluk, doğruluk.

Adak: Adanılan şey, nezir.

B

Budizm: Buda'nın kurduğu öğretisi ve dinin adıdır.

Bağışlamak: Bir mal veya hakkı karşılık beklemeden birisine vermek.

Bağnazlık: Taassup, bir düşünceye körü körüne inanma durumu.

C

Cömert: Para ve malını esirgmeden veren, eli açık olan.

Cüz'i İrade: İnsana ait olan sınırlı iradedir.

D

Din: Allah tarafından peygamber aracılığı ile bildirilen ilahi kurallar bütünüdür.

Dindar: Dinine, dininin emir ve yasaklarına bağlı olan kimse.

Düşkün: Geçim sıkıntısı çeken, yaşlı, hasta.

E

Ecel: Yaşamın sona erdiği an, ölüm anı.

Emanet: Sahip çıkmamız için bize bırakılan maddi ve manevi her şey.

Evren: Gök varlıklarının bütünü, kainat.

Evrensel: Evren ile ilgili olan, bütün insanları ve insanlığı ilgilendiren.

Emek: İnsanın bir iş için gösterdiği her türlü çalışma ve çabaya denir.

Ezel: Başlangıcı olmayan zaman.

Ebed: Sonsuzluk

F

Fasık: Günah işleyen, kötülük eden fesat kimse

G

Gıybet: Dedikodu, insanların arkasından konuşmak

H

Hac: Yılın belirli zamanlarında ibadet niyetiyle Kabe ve kutsal yerleri ziyaret etmektir.

Hadis: Hz. Muhammed'in sözlerine denir.

Hıristiyanlık: İlahi dinlerden Hz. İsa'nın temsil ettiği dindir.

Hinduizm: Hindistan da etkili olan din ve inanıştır.

Hak: Adalet

Hamd: Allah'a şükretmek

Hayy: Yüce Allah'ın sıfatlarından birisi, diri, canlı, sağ

Helak: Ölme, öldürme, yok etme, yok olma

Hidayet: Doğru yol, hak olan Müslümanlık yolu

Himaye: Koruma, gözetme.

Hurafe: Dine sonradan girmiş yanlış inanç, batıl inanç

Hicret: Hz. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye zorunlu göçüdür.



İrade: İnsanın tercih yapma hakkı

İbadet: Allah'ın emirlerini yerine getirme

İslam: Son ilahi ve evrensel dindir.

İstişare: Danışma, danışarak iş yapmak.

İbret: Kötü bir olaydan alınması gereken ders, uyarıcı sonuç

İftira: Bir kimseye kasıtlı ve asılsız suç yükleme, suçlama

İhsan: İyilik etme, bağışlama, bağışta bulunma.

İnanç: İnanılan şey, görüş, öğretisi.

İnfak: Nafaka verip bir kimsenin geçimini sağlamak

İtaat: Söz dinleme, boyun eğme, buyruğa uyma.



Kader: Allah'ın ezelden ebede her şeyi önceden bilip takdir etmesi, planlaması, programlamasıdır.

Kaza: Kaderde yazılı olan şeylerin yeri ve zamanı gelince yaratılmasına denir.

Kurban: Dinin buyruğunu yerine getirmek için kesilen hayvan.

Kabe: Müslümanlarca kible olarak kabul edilen kutsal mekan.

Kayyum: Herşeyi koruyup gözeten, Yüce Allah'ın sıfatlarından birisi.

Kible: Bazı ibadetleri yerine getirirken dönülen yer, yön.

Kötürüm: Yürüyemeyecek kadar hasta, yaşlı ve sakat olan

Kul: Allah'a göre insan, Allah'a ibadet ve itaat eden kişi

Kulluk: Kul olma durumu, ubudiyet

Külli irade: Allah'ın dilemesinin mutlak ve sınırsız olmasıdır.



Lütuf: Önem verilen, sayılan birinden gelen iyilik, ihsan.



Mabet: İbadet yeri, ibadethane

Mahşer: Kıyamet günü dirilenlerin toplanacağı yer.

Mezhep: Bir dinin görüş, yorum ve anlayış farklılıkları nedeniyle ortaya çıkan kollarından her birisi.

Minnet: Yapılan bir iyiliğe karşı kendini borçlu sayma.

Mizan: Terazisi, tartı, ölçü.

Muayyen: Belirli, belirlenmiş, bilinen

Musibet: Ansızın gelen felaket, sıkıntı.

Mükellef: Yükümlü, eksiksiz, özenli bir biçimde yapılmış.

Mümin: İnanan, inançlı, Müslüman

Müttaki: Haramdan ve günahattan çekinen, Allah yolunda olan.

N

Nadan: Bilgisiz, cahil.

Nankör: İyilik bilmez

Nasip: Birinin payına düşen şey, kısmet.

Niyaz: Yalvarma, yakarma

Nizam: Düzen, kural

Ö-Ö

Ömür: Doğumdan ölüme kadar geçen süre.

Ön yargı: Peşin hüküm, peşin fikir.

P

Propaganda: Bir öğreti, düşünce veya inancı başkalarına tanıtmak, benimsetmek ve yaymak amacıyla söz, yazı gibi çalışmalar.

R

Rab: Eğiten, koruyan anlamına gelen Allah'ın isimlerinden birisi.

Rızık: Allah'ın canlıların yararlanması için verdiği her şey.

S

Sadaka: Allah rızası için yapılan her türlü iyi ve güzel davranış.

Sadakat: İçten bağlılık, güçlü dostluk

Sadaka-i cariye: Öldükten sonrada kişiye sevap kazandıran sadakadır.

Sahabe: Hz. Muhammed'i görmüş ve onun sohbetinde bulunmuş Müslümanlar.

Sevap: Hayırlı bir davranış karşısında Allah tarafından verilecek olan ödül.

Sıdk: Doğruluk.

T

Takva: Allah'tan korkma. Dini yasaklarından kaçınma buyruklarını yerine getirme.

Tevhit: Allah'ın birliğine inanmak.

Tevekkül: Bir iş için gerekli olan tüm çalışmaları yapıp sonucunu Allah'a bırakmaya denir.

U - Ü

Umre: Hac mevsimi dışında ibadet niyetiyle kutsal yerleri ziyaret etmek.

V

Vakıf: Birçok kişi tarafından kurulmuş ve toplum yararına çalışmayı ilke edinmiş kuruluşlar.

Y

Yermek: Birinin veya bir şeyin kusurlarını ortaya koymak.

Yükümlü: Bir şeyi yapma zorunluluğu olan.

Z

Zulüm: Güçlü bir insanın yasaya ve vicdana aykırı olarak başkasını uğrattığı kötü durum.

Kaynakçam

- Esed, Muhammed, Kur'an Mesajı Meal Tefsir, İşaret Yayınları, İstanbul, 2002
- Ateş, Süleyman, Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali, Yeni Ufuklar Neşriyat, İstanbul
- Dini Kavramlar Sözlüğü, Komisyon, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2006
- Aydın, Muzaffer, İlköğretim 8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmen Kılavuz Kitabı, Küre Yayıncılık, Ankara, 2014
- <https://tr.fotolia.com>
- <http://pixabay.com/>
- <https://elifakca.com>
- <https://kisiselbasari.com>
- <https://nazarduasi.gen.tr>
- <https://dindersi.tk>
- <https://dinibil.com>
- <https://dindersi.com>

Haftalık Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Ders Programım

Dersler	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
1. Ders					
2. Ders					
3. Ders					
4. Ders					
5. Ders					
6. Ders					
7. Ders					
8. Ders					



Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Yazılı Yoklama Notlarım

1. DÖNEM				2. DÖNEM			
1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama	1. Yazılı	2. Yazılı	3. Yazılı	Ortalama

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Çoktan Seçmeli Sınav Doğru Sayılarım

1. DÖNEM					2. DÖNEM				

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Proje Notlarım

1. DÖNEM		2. DÖNEM	
1. Proje	2. Proje	1. Proje	2. Proje